

Sala, var & när?

Några konstverk finns inte med i guiden *Konst i Sala kommun*.

Som t.ex. Catrin Anderssons spegelskulptur, *Vara vatten*, som tidigare fanns i Stadsparken. Den blev skadad vid ett par tillfällen och är för närvarande nedmonterad.

Foto Sala kommun

Jan-Erik Svennbergs moské, inköpt av kommunen 2017, har ännu inte fått sin placering.

Har du något bra förslag till bra och säkra placeringar för konstverken? Hör av dig till Kultur- & Fritidskontoret, kulturfritid@sala.se

Del av väggskulpturen. Foto Sala Allehanda.

Bo Åke Adamssons väggskulptur 1973 på Domusvaruhuset vid Stora Torget har varit nedmonterad sedan gallerian Sala Torg öppnade. Kommer den upp igen? På samma eller annan plats?

Från Sala kommuns hemsida:

Nytt konstverk lyfter vattnets betydelse i Salas historia

Publicerad 2016-09-16

Uppdaterad 2018-04-06 15:14

Nyligen invigdes konstverket "Vara vatten" i Sala stadspark. Verket är en del av den ansiktslyftning som stadsparken fått under 2016 med ny entré, nybyggd kafébyggnad och nyanlagd parkering i direkt anslutning till parkområdet.

Vara vatten av konstnären Catrin Andersson.

Betraktaren kan stiga in i verket och lyssna till vattenljud inspelade i Sala.

”Vara vatten” är skapat av konstnären Catrin Andersson som inspirerats av vattnets resa och påverkan på Salatrakten och framför allt vattnets betydelse för stadsparkens tillkomst. Hela parken präglas i grunden av gruvans tidigare verksamhet och det vattensystem som användes för gruvhantering, vattenkraft och transporter.

Ytorna på verket är gjort av säkerhetsglas och hela skapelsen har formen av en hexagon. Det finns en alldeles speciell tanke bakom det.

- Vatten är ett nätverk av vätebundna molekyler. Det kan bildas många olika strukturer av detta nätverk. En är hexagonen som består av sex olika vattenmolekyler. Just denna struktur lär vara osedvanligt hälsosam. Ett vatten med en hexagonstruktur får kvaliteter som vanligt vatten inte har, berättar Catrin Andersson.

I verket finns också en ljudinstallation som bygger på ljudupptagningar från platser runt om i Salatrakten. Även ljudinspelningarna blir en berättelse om vattnets väg från Olov Jons damm, Silvköpingen och Långforsen till Mellandammen och Ekeby dammar. I ljudinstallationen finns även upptagningar från Christinasjön i Sala silvergruva.

Väggarna av spegelglas omger en bänk i mitten varifrån ljud och ljus kommer. I och med den inramande formen stannar ljudet kvar inuti skulpturen och skapar ett skyddande hölje runt den som befinner sig där inne.

I och med skulpturens glasväggar skapas en lekfullhet och verket kan uppfattas olika beroende på ljus, väder och rörelser runt omkring.

Verket har finansierats med medel från Jöns och Alfvida Åkermans fond.

[Lyssna till ljudet i konstverket](#)

Lilla klippmoskén på plats i gallerian

SALA I samband med att Kulturnatta arrangeras på lördag kommer konstverket Lilla Klippmoskén att invigas.

Nätverket Lilla Istanbul Vänner, Liv, är dock inte nöjda med hur ärendet med moskén har skötts från Sala kommuns sida.

Det var den 27 december 2017 som Sala kommun skrev ett avtal om att köpa den nyproducerade "Lilla Klippmoskén" av Jan-Erik Svennberg för 25 000 kronor.

– Vi planerar att ha en invigning under Kulturnatta lördagen den 21 april, sade Petra Jablonski, kulturutvecklare på Sala kommun, i en intervju med Sala Allehanda den 5 januari i år.

Och så blir det, konstver-

ket invigs klockan 15 på lördag. Men det blir inte en invigning på en permanent plats, utan i stället i en tillfällig utställningslokal inne i gallerian Sala Torg.

– Vi skulle ha ett förslag klart under våren men det dröjer till hösten, säger Petra Jablonski, kulturutvecklare på Sala kommun.

Gregor Wroblewski, engagerad i Liv, säger att man i nätverket är orolig över vad som kommer att hända med Lilla Klippmoskén när utställningen i gallerian är avslutad om en månad.

– Det har inte hänt något på fyra månader, det borde ha varit klart med en fast plats för länge sedan, säger Gregor Wroblewski.

Enligt honom finns det ett förslag som innebär att konstverket ska ha en glas-

kupa över sig och flyttas runt i kommunen.

– Vi säger nej till det, konstverket ska stå inomhus, säger Gregor Wroblewski.

Liv har lämnat ett förslag om att konstverket skulle kunna stå inomhus i ett hörn, till höger om entrén till Sala stadsbiblioteket. Men enligt Gregor Wroblewski har nätverket inte fått något gehör för detta förslag.

Han menar att Sala kommun behöver professionell personal som kan ta hand om kommunens konst.

– Sala kommun behöver också en handlingsplan med anledning av policyn som finns. Kommunen har nu ett unikt tillfälle att skärpa sin kompetens vad gäller offentlig konst och lokal stadsutveckling. Sta-

Konstnären Jan-Erik Svennberg har gjort Lilla Klipp moskén. Här pratar han med Hans Berg (S), ledamot i kultur- och fritidsnämnden, och Gregor Wroblewski, som är engagerad i Lilla Istanbul Vänner.

FOTO: MIKAEL STENKVIST

tens konstråd har ett nytt uppdrag att stötta kommuner ute i landet med kunskap och pengar men Salas politiker måste agera före den 20 maj, säger Gregor Wroblewski.

Det är kultur- och fritidsnämnden som på uppdrag

av kommunstyrelsen är ansvarig för all lös konst, som ägs av Sala kommun, och ansvarar för inköp, bedömning av kvalitet och placeringar.

Mikael Stenkvist

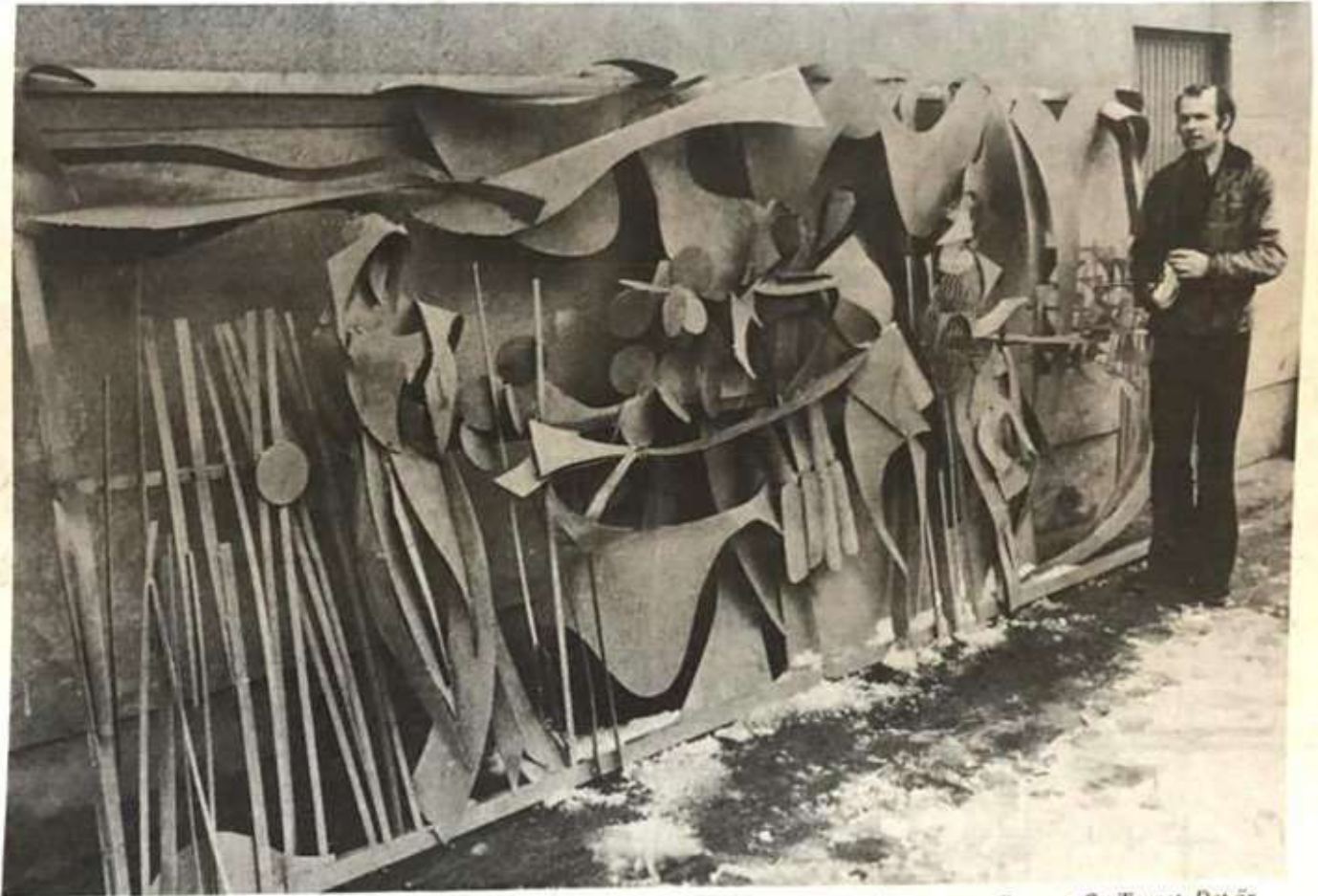
0224 568 51

mikael.stenkvist@mittmedia.se

Sala Allehanda 20 april 2018.

Läs mera om [Jan-Erik Svennberg och Lilla Istanbul](#)

DOMUS/Galleria Sala Torg, väggskulptur

Konstnären Bo Adamsson med en av de fyra sektioner, som skall pryda nya Domhushusets yttervägg mot St. Torget. Det är en relief i plåt, som just blästrats och sprutförsänkats vid Sala Galvan, men som skall färgsprutas i svart, innan den är klar att monteras på plats.

MONUMENTAL RELIEF TORGKONST

Nya Domus i Sala vid Stora Torget närmar sig fullbordan. Den 17 maj sker invigningen och då skall också fasaden mot torget prydas av en utsmyckning av konstnären Bo Åke

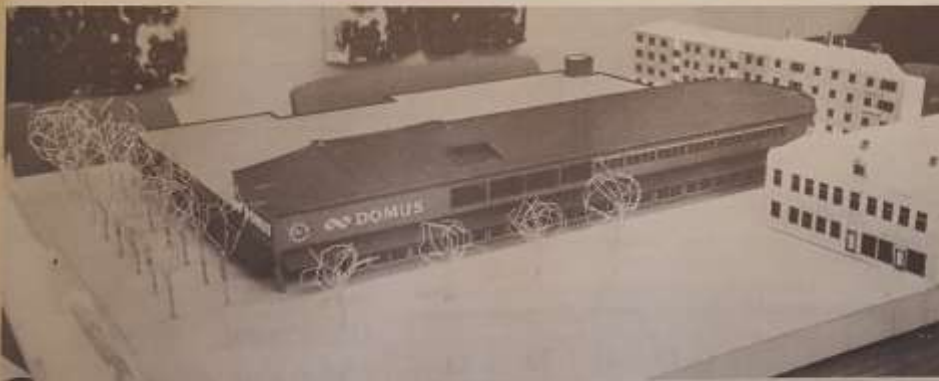
Adamsson, Tärna. Det blir en relief i plåt i fyra sektioner, som tillsammans avses vara en syntes av konstnärens intryck av salabygden.

Forts. sista sid.

3

Sala Allehanda våren 1973.

Bo Åke Adamssons väggskulptur 1973 på Domusvaruhuset vid Stora Torget har varit nedmonterad sedan gallerian Sala Torg öppnade. Kommer den upp igen? På samma eller annan plats?

Nya Domus-varuhuset, sett från torget. Fasaden mot Stora torget, liksom mot Södra Esplanaden, har blivit upp med stora skyltfönster utöver skärmtak. Ett sådant tak med ljor gör att byggnaden syns in i miljon gatans bredd.

Så här skall Domus se ut

Nu finns en modell på den kanske viktigaste byggnationen — utvecklingsprojektet — i Sala i modern tid. Det gäller nya Domus-varuhuset i kvarteret Gfö, d. v. s. den byggnad som skall fylla ut tomrummet efter gamla stadshotellet. Stadshotelkonstnären fick modellen och stadsplanen skräddarsydd. På detta material skall kommunens värdmänniska göra ansökan om byggnadslov. Modellen ställs ut för allmänhetens iakttagande i varuhuset Domus från den 10:e februari.

Det är K.F.'s arkitektkontor i Stockholm som arbetat fram modellen. Man har inte bara byggt upp Domus-varuhuset i modell utan även planerat in byggnadens i omgivningens kvarter för att inte skall krascha på en plats som har nya Domus-satser in i miljö. Byggnaden skall ligga mellan Södra Esplanaden och Södra Esplanaden och Södra Esplanaden. Därmed är det viktigt att ett nytt byggnadsprojekt i centrum i miljö skall inte störa staden.

Det är K.F.'s arkitektkontor också tilläggat till. Vissa är det en modell, skapad, men den har samtidigt något annat. Sör, en, för stadsplanen och för Stora torget är väl det som ska tas för att byggnaden inte ska bli en miljö i miljö.

Det blir alltså inte som gamla miljöplanen, en typisk miljöplan i kvarteret Gfö.

Forts. sidan 1

1

Forts. från sid. 1

Det finns ju sådana exempel på andra håll. Mot Stora torget uppförs varuhuset i två våningar. I övrigt blir det endast en våning. Man förbereder dock en andra våning men när denna skall uppföras är inte klart.

Enligt modellen har arkitekterna tillmötesgått kravet från Sala kommun om att fasaden mot Stora torget skall lättas upp med skyltfönster. Dessutom blir det en fönsterrad på andra våningen. Här blir det också någon form av utsmyckning som skall täcka en rad ventilationsgaller. Konstnären Bo Åke Adamsson, Tärna, har fått i uppdrag att utföra utsmyckningen.

En skyltfönster blir det också mot Södra Esplanaden. Här, liksom på fasaden mot Stora torget, bygger man ut skärmtak.

Varuhusets entré blir i hörnet mot Stora torget—Norrbygatan. Personalingången placeras i hörnet mot Gruvatan—Bråstagatan. Varuintaget med inbyggd lastkaj förläggs till Gillegatan, mitt emot Stads- hotellets varuintag. Den inbyggda lastkajen gör att inga transportbilar behöver stanna på Gillegatan för lastning resp. lossning.

Fasaden mot Bråstagatan blir den tråkigaste. Ett par fönster i varje hörn — i övrigt endast en slät vägg. Men en rad lyktor, som skall fästas på själva väggen, kanske lättar upp.

Det nya Domus-varuhuset skall uppföras i rött tegel med röda fogar. På håll ger fasaden intrycket av en hel, slät yta.

Försäljningsavdelningen upp- tar naturligtvis det största utrymmet i det nya varuhuset. Serveringen har lagts in mot Södra Esplanaden och lager- utrymmen längs Gillegatan och Bråstagatan.

Under byggnationen, som enligt planerna skall starta den 15 april, finns förslag på att Stora torgets södra körbana avstängs för trafik. Om så blir fallet kommer trafiken på den gatan sannolikt att stoppas för gott. Torgets södra körbana, liksom Norrbygatan och Södra Esplanaden skall enligt generalplan och stadsplaner bli gågator. Därför finns det knappast någon anledning att avstänga torgets södra körbana temporärt.

Qent

Sala Allehanda 7 juli 1987. "Flanören" Anders Ljung raljerar under rubriken *En tur genom det konstnärliga Sala:*

Många salabor tänker på Bo Adamssons skulpturer när offentlig konst kommer på tal.
Adamsson i Tärna kyrkskola har gjort figurerna vid Kaplans servicehus, de knäppta bronshänderna i Sockenkyrkans minneslund och skulpturerna på Domus-fasaden.
När han plockade skrotbitar i plåtverkstaden undrade en av verkstadskillarna om Adamsson gjort skulpturen på Domus-fasaden.
— Det kan ju inte vara så svårt göra sånt där, fortsatte verkstadskillen. Man tar bara en massa plåtbitar, strör ut bitarna på golvet, kopplar på starkströmmen igenom dem, så svetsar de ihop sig själva.

Sala Allehanda 2 januari 1980:

Bo Åke Adamsson; Galleriahuset (Sala kommun).

Galleriahusets konst ①

Konstnären *Bo Åke Adamsson* ► är välkänd för Salaborna och representerad på många håll i staden. Hans största och mest iögonenfallande skulptur är den dekorativa historiska resumén över torghandeln i Sala. Den kom på plats i samband med att Domusvaruhuset färdigställdes 1973 och består av totalt 120 kvm stålplåt.

Ur Kulturvandra i Sala 2008

Läs mera om [Bo Åke Adamssons konst i Sala kommun](#).